

Sygn. akt VU 715/14

## WYROK

**W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 16 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant stażysta Emilia Łopatowska

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania M. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 marca 2014 r. sygn. (...)

**oddala odwołanie.**

**Sygn. akt VU 715/14**

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy M. O. prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował 25 lat okresów nieskładkowych i składkowych i nie udowodnił wymaganego dla nabycia emerytury w obniżonym wieku 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Od powyższej decyzji złożył odwołanie w dniu 21 marca 2014 roku M. O..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

**Sąd Okręgowy ustalił co następuje:**

M. O., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 31 stycznia 2014 roku, wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 w aktach ZUS)

Niekwestionowany przez ZUS staż ubezpieczeniowy wnioskodawcy wynosi 13 lat, 3 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 5 lat, 11 miesięcy i 8 dni okresy pracy w gospodarstwie rolnym, tj. łącznie 19 lat, 2 miesiące i 18 dni.

W ramach tego stażu mieszczą się okresy zatrudnienia:

- od 24 stycznia 1969 roku do 31 grudnia 1974 roku w gospodarstwie rolnym rodziców;

- od 2 stycznia 1969 roku do 31 października 1979 roku w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W.;

- od 24 czerwca 1985 roku do 31 grudnia 1992 roku w (...) -1 S.A. w B.;

oraz okresy pobierania zasiłku dla bezrobotnych: od 6 stycznia 1993 roku do 13 maja 1993 roku oraz od 19 września 1993 roku do 12 kwietnia 1994 roku.

(okoliczności niesporne)

ZUS uznał, że wnioskodawca udowodnił 12 lat, 4 miesiące i 7 dni pracy w warunkach szczególnych. Są to okresy zatrudnienia od 2 stycznia 1975 roku do 31 października 1979 roku w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W. na stanowisku traktorzysty oraz od 24 czerwca 1985 roku do 27 czerwca 1988 roku na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – operatora koparki oraz od 28 czerwca 1988 roku do 31 grudnia 1992 roku na stanowisku kierowcy pojazdu członowego w (...) -1 S.A. w B..

(okoliczności niesporne)

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

W legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy widnieją wpisy, że w latach 1971-1974 wnioskodawca pracował w W. Zakładach (...) w W. oraz (...) -7 w P.. Wpisy te są jednak mało czytelne, nie ma w nich dat końcowych zatrudnienia. Wnioskodawca nie podał ww. okresów zatrudnienia w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych, albowiem w ww. wskazanych wyżej zakładach pracował krótko.

(dowód: legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawcy k. 19, zeznania wnioskodawcy k. 29 odwrót w aktach sprawy)

W okresie od 2 listopada 1979 roku do 30 marca 1985 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Rolniczej Spółdzielni (...) w B. na stanowisku kierowcy ciągnika. Wnioskodawca nie był członkiem (...), tylko pracownikiem, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Jako traktorzysta wnioskodawca wykonywał prace polowe i transportowe. Oprócz prac na rzecz spółdzielni wnioskodawca wykonywał także prace na rzecz (...) w B., tj. rekultywował grunty. Za otrzymaną pracę wnioskodawca otrzymał wynagrodzenie liczone według stawki godzinowej. Nie był wynagradzany na podstawie liczby przepracowanych dniówek obrachunkowych.

(dowód: świadectwo pracy k. 10 w aktach ZUS, wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy k. 19, zeznania świadków K. G., K. N. i S. S. k. 16, 18, zeznania wnioskodawcy k. 29 odwrót w aktach sprawy)

W okresie od listopada 1979 roku do marca 1985 roku Rolnicza Spółdzielnia (...) w B. figurowała jako płatnik składek na ubezpieczenie społeczne. Spółdzielnia rozliczała się na podstawie deklaracji bezimiennej ((...)119-2-743). Z uwagi na bezimienne rozliczenia brak jest możliwości ustalenia, czy ww. spółdzielnia zgłaszała do ubezpieczenia społecznego pracowników i członków, w tym czy wnioskodawca został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego.

(dowód: pismo ZUS k. 24 w aktach sprawy)

Przy zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 2 listopada 1979 roku do 30 marca 1985 roku w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W., staż ten łącznie ze stażem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi mniej niż 25 lat.

(okoliczność niesporna)

**Sąd Okręgowy ocenił i zważył co następuje:**

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Jakkolwiek jednakże przewidziane w powołanym wyżej rozporządzeniu ograniczenia co do środków dowodowych nie obowiązują w postępowaniu sądowym, to dowody na te okoliczności mają być dowodami nie budzącymi wątpliwości, spójnymi i precyzyjnymi. Dowody te należy więc oceniać rygorystycznie i można dokonać na ich podstawie ustaleń faktycznych tylko wówczas, gdy spełniają one wyżej wymienione kryteria (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667).

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca w dniu (...) 2013 roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawcy i przyznania mu prawa do emerytury.

Jak bowiem wykazało przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wnioskodawca nie legitymuje się co najmniej 25-letnim stażem ubezpieczeniowym.

Okoliczności tej nie zmienia fakt, iż do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy powinien zostać, wbrew odmiennym twierdzeniom organu rentowego, zaliczony okres zatrudnienia od 2 listopada 1979 roku do 30 marca 1985 roku w Rolniczej Spółdzielni (...) w B.. Przede wszystkim wskazać należy, iż w okresie od listopada 1979 roku do marca 1985 roku Rolnicza Spółdzielnia (...) w B. figurowała jako płatnik składek na ubezpieczenie społeczne, a to, że wnioskodawca był zatrudniony w ww. spółdzielni na stanowisku kierowcy ciągnika wynika ze świadectwa pracy, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz zeznań świadków K. G., K. N. i S. S., a także zeznań wnioskodawcy. Wnioskodawca nie był członkiem (...), tylko pracownikiem, zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Dlatego też wskazany okres powinien zostać zaliczony do stażu pracy wnioskodawcy.

Przy zaliczeniu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 2 listopada 1979 roku do 30 marca 1985 roku w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W., staż ten łącznie ze stażem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi jednak mniej niż 25 lat.

Bez wpływu na wyliczenie stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy pozostaje przy tym okoliczność, że wnioskodawca pracował także w W. Zakładach (...) w W. oraz (...) -7 w P.. Okresy te nie zostały uwzględnione przez ZUS, albowiem legitymację ubezpieczeniową, w której figurują wpisy o zatrudnieniu w ww. zakładach wnioskodawca złożył dopiero przed sądem. Wskazane okresy przypadają jednak w okresie od 24 stycznia 1969 roku do 31 grudnia 1974 roku, a zatem w okresie, który ZUS zaliczył do stażu wnioskodawcy jako okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 24 stycznia 1969 roku do 31 grudnia 1974 roku.

Zebrany materiał dowodowy wskazuje zatem jednoznacznie, iż wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, co stanowi powód odmowy przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku.

W tej sytuacji nie było podstaw do dokonywania ustaleń i rozważań co charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w okresie od 2 listopada 1979 roku do 30 marca 1985 roku. Nawet bowiem gdyby uznać, że była to praca w warunkach szczególnych, to wnioskodawca nie wykazał wymaganego przez przepisy stażu ubezpieczeniowego, a to czyni jego odwołanie niezasadnym.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.